

A 2019. november 27-én tartott szeminárium témája az intézményes kitagolás közös európai irányvonalainak alkalmazása volt, a védett gyermekek és családjuk vonatkozásában. A fő fókusz a gyermekek intézményi kitagolásán volt, különös tekintettel a kitagolást elősegítő európai és nemzeti finanszírozásra.

Tárgyalták a kitagolás fogalmát, hangsúlyozva, hogy az intézmények bezárása nem öncél, hanem együtt jár azzal, hogy az onnan kikerülők önálló életet élhessenek a közösségben. Tehát nem csak épületek bezárása, hanem egyúttal jogszerzés is. A kitagolás többarcú folyamat, amelynek során meg kell teremteni az önálló életvitelhez szükséges támogatások integrált rendszerét. Különösen igaz ez a gyermekek esetében, ahol ki kell zárni az olyan negatív befolyásokat, amelyek esetleges újbóli intézményes betagozáshoz vezetnének.

Külön kiemelték a kormányzati részvétel, a politikai szereplők elkötelezettségének fontosságát: a jogi keretek megteremtése és a fenntartható pénzügyi elkötelezettséget.

A fenntartható kitagolás kulturális átalakulást igényel és a társadalmi attitűdök megváltozását is. Ez csak befogadóbb oktatási rendszer létrehozásával képzelhető el.

A kitagolás minden szereplője (intézményi szereplők, szolgáltatók, nevelőszülők stb.) számára döntő fontosságú a kapacitás építés. Külön figyelmet kell szentelni az adminisztratív eljárásoknak, hogy azok rugalmasak legyenek és a támogatásra szoruló gyermekek és családjuk szükségleteit vegyék alapul, ne pedig a bürokratikus szabályok merev betartását.

A nevelőszülők kiválasztási folyamatát is fejleszteni kell. Ne csak alacsony jövedelmű családokból jövő nevelőszülőket toborozzanak, hanem ezt vonzóvá kellene tenni a középosztálybeli családok számára is. Nagyobb pénzügyi ösztönzéssel kell élni, ezzel nem csak új nevelőszülőket lehet toborozni, hanem a meglévőket is meg lehet tartani.

A szolgáltatások vegyék tekintetbe a különböző identitásképző tényezőket: nem, etnikum, fogyatékoság, társadalmi háttér stb.

Az EU finanszírozás két fő módja: ESP (European Social Fund) és ERDF (European Development Regional Fund). Az első: a közösségi szolgáltatások (személyes asszisztencia, pénzügyi segítség, emberi erőforrások fejlesztése, a kommunikációt és tudatosítást szolgáló tevékenységek, foglalkoztatás). A második: a lakhatás és az infrastruktúra, akadálymentesített lakások, jóléti, oktatási és egészségügyi szolgáltatások.

A 2020. utáni időszakban az EU finanszírozás az „A more Social Europe” program néven fut, eszközei az ESP és az ERDF.

Budapest, 2019. november 27.

Berényi Gábor